

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... ügyvéd (fél címe 2) által képviselt ... felperesnek, a ... Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2014. szeptember 29. napján kelt 15.G.40.146/2012/71. számú ítélete ellen a felperes részéről 72. sorszámon benyújtott fellebbezés, valamint az alperes 10.Gf.40.631/2014/3. számon benyújtott csatlakozó fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja, és a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 1.264.160 (Egymillió-kettőszázhatvannégyezer-százhatvan) forint + áfa összegről 2.512.600 (Kétmillió-ötszáztizenkétezer-hatszáz) forint + áfa, továbbá 911.560 (Kilencszáztizennégyezer- ötszázhatvan) forint összegre felemeli;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 364.385 (Háromszázhatvannégyezer-háromszáznolcvanöt) forint + áfa, továbbá 86.400 (Nyolcvanhatezer-négy száz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek jogelődei (alperesi jogelődként a per korábbi II. rendű alperese) 2008 nyaratól tárgyalásokat folytattak egymással az alperesi jogelőd tulajdonát képező, 6 eszközből álló, folyami kavicskotrásra alkalmas ... (a továbbiakban: ...) felperesi jogelőd általi megvásárlásáról. Ennek során felperesi jogelőd hozamszámításokon alapuló hatástanulmányt, továbbá az eszközök reális piaci értékére vonatkozó értékbecslést készíttetett.

A felek a ...ot alkotó eszközök legkésőbb 2008. szeptember 30-ig történő adásvétele tárgyában 2008. szeptember 3-án adásvételi előszerződést kötöttek, amelyben a ... kölcsönösen kialakított vételárát 290.000.000 forint + áfa összegben állapították meg 2008. szeptember 30-i fizetési határidővel, majd 2008. október 7-én az előszerződést akként módosították, hogy 2008. október 31-ig meghosszabbították az adásvételi szerződés megkötésének határidejét, az előszerződés szerinti

2.000.000 forinton felül felperesi jogelőd számára további 3.000.000 forint foglaló fizetési kötelezettséget írtak elő, a vételárat pedig a 2008. szeptember 1. napján érvényes MNB deviza középárfolyamon számított 1.961.845 CHF + áfa összegnek megfelelő forintban határozták meg azzal, hogy a foglalóval csökkentett vételár fizetési határideje 2008. október 31. Miután felperesi jogelőd nem rendelkezett a ... megvásárlásához szükséges vételárral, és így a szerződés megkötésére 2008. október 31-ig sem került sor, 2008 novemberében alperes jogelődje a ... értékesítésével kapcsolatban egy újabb konstrukciót vázolt fel. Ennek értelmében felperesi jogelőd a ... 1.961.845 CHF + áfa ellenértékéből aért és két további eszközért 1.000.000 CHF + áfa összeget fizet, míg a fennmaradó 961.845 CHF + áfa összeg a további három eszközért tíz egyenlő részletben kerül kifizetésre; ha a vevő két részlet megfizetését elmulasztja, eladó jogosult a szerződéstől elállni, ebben az esetben a vevő a használati időre kötbért vagy bérleti díjat fizet az eladónak; eladó részére a teljes ...ra vételi jogot biztosítanak, amelynek elszámolása során figyelembe veszik az eszközök avulását. Felperesi jogelőd a javaslat lényegét elfogadva megbízta a ... Ügyvédi Irodát a szerződéses konstrukció kidolgozására. Az volt az elképzelése, hogy a rendelkezésére álló 100.000.000 forintból csak at vásárolja meg, a többi eszközt lízingeli.

Ilyen előzmények után az alperes és a felperesi jogelőd 2008. december 1-jén adásvételi és opciós adásvételi szerződést kötöttek, amelyben az alperes a tulajdonjogát 2008. december 5-ig esedékes 100.000.000 forint + áfa vételárért a felperesi jogelődre ruházta át. A szerződés az előszerződésre utalva egyebek mellett rögzítette, hogy miután a szerződéskötésre az ott megjelölt határidőig nem került sor, a vevő a foglaló összegét elveszítette; az előszerződéssel érintett, azonban az adásvételi szerződés tárgyát nem képező többi eszköz tekintetében a felek egyidejűleg külön okiratba foglalt bérleti szerződésben rendelkeznek.

Felperesi jogelőd 2010. november 30-ig terjedő határozott időre vételi jogot engedett az alperesnek az adásvételi szerződés tárgyát képező eszközre azzal, hogy a vételi jog abban az esetben gyakorolható, ha az alperes mint bérbeadó szerződésszerűen felmondja a felek közötti bérleti szerződést. Az opciós vételár az eszköz elszámolási értékének és használati díjának a különbözete áfa-val növelt összegben; az eszköz elszámolási érték az eredeti nettó vételárnak az opciós jog gyakorlásáig számított 6 %-os kamattal növelt összege, míg az eszközhasználati díj a vételi jog gyakorlása időpontjáig havi 4.167.000 forint összegben kerül felszámításra. A szerződés feljogosította az eladót arra, hogy az opciós vételár fizetési kötelezettségét a vevő bérleti díj tartozásába történő beszámítással rendezze.

A felek 2008. december 1-jei keltezéssel egy eszközbérleti szerződés megnevezésű megállapodást is aláírtak, amellyel a ...ot alkotó további öt eszközt az alperes határozott időre, 2008. december 1-től 2010. november 30-ig bérbe adta a felperesi jogelődnek; a havi bérleti díjat mindösszesen 53.125,99 CHF + áfa, vagy ennek megfelelő, a tárgyhónapot megelőző utolsó napon érvényes MNB deviza középárfolyamon számított forint + áfa összegben határozták meg. A szerződés szerint a bérbeadó azonnali hatályú felmondásra jogosult, ha a bérlő egymást követő két hónapban nem teljesíti bérleti díj fizetési kötelezettségét és annak a bérbeadó jogkövetkezményekre figyelmeztetést is tartalmazó írásbeli felszólítása ellenére 15 napon belül nem tesz eleget.

Utóbbi szerződéshez kapcsolódóan a felek egyidejűleg egy opciós adásvételi szerződést is aláírtak. Ebben alperes 2010. november 30-ig terjedő határozott időre vételi jogot engedett a felperesi jogelődnek az általa bérelt eszközökre, mely abban az esetben gyakorolható, amennyiben felek közötti bérleti szerződés hatályban van, és a bérlő a bérleti szerződés szerinti valamennyi bérleti díj fizetési kötelezettségét teljesítette. Az opciós vételárat oly módon határozták meg, hogy annak alapja 1.334.321,72 CHF, mely összeget csökkentik a bérleti szerződés alapján megfizetett bérleti díjakkal és ehhez hozzáadják a vételi jog gyakorlásának időpontjáig eltelt időszakra számított évi 6 % kamat összegét, az így kiszámított összegre kerül felszámításra az áfa.

A felperesi jogelőd 2009. január 1-jei hatállyal összeolvadással megszűnt, általános jogutódja a felperes lett.

Az eszközbérleti szerződés alapján a 2008. decemberi bruttó 10.689.162 forint és januári bruttó 11.333.885 forint bérleti díjról kiállított I. rendű alperesi számlákat a felperes fizetési nehézségei miatt késve ugyan, de kiegyenlítette.

A 2009. februári, márciusi, áprilisi, a májusi bérleti díjról kiállított számlákból eredően felperesnek bruttó 49.776.293 forint összegű tartozása keletkezett, amelyet felszólítás ellenére sem fizetett meg, ezért alperes 2009. december 28. napján írásban azonnali hatállyal felmondta a bérleti szerződést és felszólította a felperest, hogy a bérelt eszközöket és dokumentumaikat legkésőbb 2010. január 5-ig bocsássa birtokába, majd 2009. december 31-én kelt levelében közölte a felperessel, a tekintetében él vételi jogával, és felszólította annak birtokba adására, valamint a tulajdonjog ...lajstromba történő bejegyzéséhez szükséges bejegyzési engedély kiadására.

Időközben az alperes 2009 decemberében a 2009. június 1-től december 31-ig terjedő időszakban fizetendő bérleti díjakról is kiállította számláit összesen 83.440.267 forint összegben.

Az alperes 2010. január 22-én kelt levelében a felperes 2009. februártól december 31-ig fennálló bérleti díj tartozását 132.813.228 forintban, a ...gép opciós vételárát bruttó 65.411.250 forintban, az opciós vételár összegének a felperesi bérleti díj tartozásba beszámítása után fennmaradó felperesi bérleti díj tartozás összegét 67.401.978 forintban jelölte meg, és felszólította a felperest annak megfizetésére. A felperes bérleti díj és vételár feltűnő értékaránytalanságára hivatkozását mint megalapozatlant és elkésettet visszautasította.

Alperes 2010. január 11-én a 49.776.293 forint összegű elismert bérleti díj követelésére hivatkozással felszámolási eljárást kezdeményezett a felperessel szemben. Az alperesi követelést utóbb az APEH lefoglalta; az eljárás során felperes az adóhatóság előtt 2010. április 8-án felvett jegyzőkönyvben - annak érdekében, hogy alperes elálljon a felszámolás kezdeményezésétől - elismerte a 2009. február-május hónapokra fennálló bérleti díj tartozását, majd azt maradéktalanul megfizette az adóhatóság részére. Ezt követően az alperes elállt a felszámolás iránti kérelmétől.

A felperes 2011. január 6-án előterjesztett, utóbb módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a bérleti szerződés felmondása, valamint a ...gépre a vételi jog gyakorlása érvénytelen, az érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítását kérte; továbbá az alperest havi nettó 2.600.000 forint összegű használati díj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Másodlagosan a bérleti szerződés, valamint a ...gépre vonatkozó adásvételi és opciós szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságára tekintettel; az érvénytelenség jogkövetkezményeként a feltűnő értékaránytalanság kiküszöbölését kérte oly módon, hogy a bérelt 5 darab munkagép havi együttes nettó bérleti díját 5.200.000 forintban, a ...gép reális opciós vételárát a feltűnő értékaránytalanságot el nem érő havi nettó 2.600.000 forint összegű használati díj levonásával 90.875.000 forintban kérte megállapítani, és erre tekintettel alperest - I. rendű alperesként - a bérleti szerződés alapján fennálló bruttó 9.640.136 forint felperesi tartozás figyelembevételével összesen 81.234.837 forint megfizetésére kérte kötelezni, azt is figyelembe véve, hogy a bérleti díjból már 13 hónapra 74.859.837 forintot megfizetett.

Harmadlagosan annak megállapítását kérte, hogy a ...gépre megkötött opciós szerződés jóerölcsbe ütközik, ezért semmis; az eredeti állapot helyreállítása körében kérte annak megállapítását, hogy a ...gép tulajdonjoga a felperest illeti meg, továbbá az alperest havi nettó 2.600.000 forint összegű használati díj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Arra az esetre, ha az (I. rendű) alperessel szembeni kereseti kérelmek megalapozatlannak bizonyulnának, a Ptk. 6. §-a alapján a per II. rendű alperesét 194.859.837 forint biztatási kár és járulékai megfizetésére kérte kötelezni, tekintettel arra, hogy a szerződések megkötésére az ő utaló magatartására figyelemmel került sor.

Alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az (I. rendű) alperes viszontkeresetet is előterjesztett; kérte annak megállapítását, hogy a vételi jogát gyakorolva megszerezte a felperestől a ...gép tulajdonjogát; kérte továbbá, hogy a bíróság ítélettel pótolja a felperes tulajdonosi hozzájárulását a tulajdonosváltás ...nyilvántartásba történő átvezetéséhez, és keresse meg az illetékes hatóságot tulajdonjoga bejegyzése érdekében; végül a felperest bérleti díjhátralék címén 17.625.685 forint és 2010. január 23. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

A bérleti díjhátralék megfizetésére irányuló viszontkereseti kérelemmel összefüggésben előadta, a felperes csupán a 2008. december - 2009. május havi bérleti díjakat fizette meg, 2009. december 28-án a bérleti szerződés felmondásakor a felperesnek mindösszesen 133.216.560 forint lejárt bérleti díj tartozása állt fenn, amely utóbb részben kiegyenlítésre került. Erre, valamint a vételárának a bérleti díjtartozásba történő beszámítására tekintettel bérleti díj címén felperesnek mindösszesen 17.625.685 forint tartozása áll fenn a viszontkeresethez csatolt részletes elszámolásban foglaltaknak megfelelően. Arra az esetre, ha a marasztalásra irányuló elsődleges viszontkereseti kérelme megalapozatlannak bizonyulna, a felperest 2009. június-december hónapokra összesen 83.036.935 forint és járuléai megfizetésére kérte kötelezni a 2009. júniustól december 31-ig terjedő időszakra kiszámlázott bérleti díjakra tekintettel.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy mind a viszontkereset alapjául szolgáló bérleti díj, mind az opciós vételár meghatározásánál alkalmazott használati díj tekintetében feltűnő értékaránytalanság áll fenn. Egyebekben úgy nyilatkozott, a jogalap elismerése nélkül nem vitatott, hogy az alperes által felhasznált adatok alapján megalapozott az alperesi számítási mód, a bérleti, használati díjjal kapcsolatos összegeket tartja túlzottnak, ezért nem fogadja el a számítást. Hangsúlyozta azt is, a bérleti szerződés nem elsősorban a munkagépek bérletére, hanem azok megvásárlására irányult. A perbeli munkagépek piaci és használati értékének megállapítására igazságügyi szakértő kirendelését indítványozta.

Az elsőfokú bíróság 2012. február 23. napján kelt 15.G.40.003/2011/32. számú ítéletével a keresetet elutasította; felperest az I. rendű alperes részére 17.625.685 forint és annak 2010. január 29-től járó késedelmi kamata, valamint 4.710.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte; megállapította, hogy az I. rendű alperes tulajdonát képezi a; ítéletével pótolta a felperes tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozatát a ...nyilvántartásba történő tulajdonjog átvezetéséhez; továbbá úgy rendelkezett, az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresi az illetékes hatóságot, hogy az alperes javára a tulajdoni változást a ...nyilvántartásba jegyezze be, és rendelkezett a perköltség viselésről.

A felperes és a II. rendű alperes fellebbezése, az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2012. szeptember 25-én meghozott 10.Gf.40.182/2012/13. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét elutasító - fellebbezéssel nem támadott - rendelkezését nem érintette, az ítélet perköltség tekintetében fellebbezett részét részben megváltoztatta; a felperest a viszontkereset alapján pénzfizetésre kötelező ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte, és e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, egyebekben az ítéletet helybenhagyta.

A részítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletét részben hatályon kívül helyező, az elsőfokú bíróságot e körben újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasító rendelkezésével összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla egyebek mellett kifejtette, a viszontkereset tárgyát képező igények közül kizárólag a bérleti díjhátralék és járuléai megfizetésére irányuló követelés minősül olyannak, amellyel szemben a felperes elévült megtámadási jogát kifogás útján, a követelés erejéig

érvényesítheti. A szerződéskötést megelőzően a felek között hosszú időn keresztül folytak tárgyalások, a ... szerződéskötéskori forgalmi értékére nézve a felperes megbízásából készült szakértői vélemények kétséget kizáróan bizonyítják azt, hogy a ... tényleges, valós piaci, forgalmi értéke és a felek által kölcsönösen elfogadott 290.000.000 forint + áfa vételár között nem volt feltűnő értékkülönbség, az eszközök szerződéskötéskori forgalmi értékének megállapítására ezért nincs szükség szakértői bizonyítás lefolytatására. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor azt állapította meg, hogy an kívüli további eszközre a felek között annak tartalma szerint részletvétellel vegyes bérleti szerződés (lízing) jött létre. Ugyanakkor a rendelkezésre álló adatokból nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a bérleti (lízing) szerződésben az annak tárgyát képező eszközök közös egyetértésben elfogadott 190.000.000 forint + áfa vételára került felosztásra a két éves használati időre. Ezért ebben a körben további bizonyítás szükséges annak tisztázására, hogy a bérleti díj a bérelt eszközök felek által kölcsönösen elfogadott vételárának a bérlet időtartamára történő felosztásával, vagy más módon került-e meghatározásra. Abban az esetben, ha a bérleti díj meghatározása nem az eszközök vételárának felosztásával történt, nem mellőzhető szakértői bizonyítás lefolytatása annak tisztázása érdekében, hogy a megállapított bérleti díj feltűnően aránytalanul minősül-e vagy sem. Továbbá nem mellőzhető annak vizsgálata sem, hogy - a tekintetében - az opciós vételár meghatározásakor figyelembe veendő időszakos használati díj tekintetében megállapítható-e feltűnő értékaránytalanság, annak fennállta esetén pedig vizsgálni kell, hogy arról a szerződéskötéskor a felperes tudott-e, illetve tudnia kellett-e róla.

A megismételt eljárás során a per korábbi I. rendű alperese (a továbbiakban: alperes) fenntartotta viszontkeresetét, a feltűnő értékaránytalanságra, illetve a megismételt eljárásban a felek szerződéskötéskor fennálló közös tévedésére hivatkozással előterjesztett felperesi megtámadási kifogás megalapozottságát egyaránt vitatva. Továbbra is hangsúlyozta, felperes eredeti szándéka az volt, hogy a teljes ...ot megvásárolja, azonban miután csak a megvásárlásához szükséges 100.000.000 forint állt rendelkezésére, végül azt az ajánlatot tette, hogy at vásárolja meg, a ... többi részét pedig lényegében egy lízing konstrukció keretében szerzi meg. A vételárra, a lízing futamidejére, annak részletes feltételeire, a bérleti (lízing), illetve a használati díjra a felperes tett ajánlatot, amit alperes elfogadott. Az ily módon létrejött szerződések szorosan kapcsolódnak egymáshoz, önmagukban értelmezhetetlenek.

A felperesi előadással szemben az alperes állította, a szerződések 2008. december 1-jei megkötésekor a felek nem a 2008. szeptemberi előszerződésben meghatározott 290.000.000 forint + áfa vételárat osztották fel az eszközök között, hanem arra tekintettel, hogy az előszerződés 2008. októberi módosításakor létrejött megállapodásukban CHF-ben történő elszámolásra tértek át, az összes eszköz 2008. szeptember 1-jei 147,82 forintos MNB középárfolyamon CHF-ben megállapított 1.961.845 CHF + áfa összegéből indultak ki. A teljes ... eredetileg forintban meghatározott vételára helyébe tehát az előadottak szerint kiszámított CHF ellenérték lépett, amit ... alperesi ügyvezető 2008. november 5-i, a felperes által a megismételt eljárásban 19/F. alatt csatolt e-mailjében foglaltak, továbbá a szerződések előkészítése során felperesi oldalon közreműködő, az okiratokat szerkesztő ... Ügyvédi Iroda a felperes tulajdonosaihoz és igazgatósági tagjaihoz címzett 2010. február 9-i, felperes által a megismételt eljárás során 6. sorszám alatt csatolt levele egyértelműen bizonyít. Egyebekben teljesen életszerű, hogy a szerződéskötési folyamat elhúzódására tekintettel a felek CHF-ben történő elszámolásra tértek át.

Ugyanakkor miután a megvásárlásához szükséges 100.000.000 forint a felperes rendelkezésére állt, az erre az eszközre kötött adásvételi szerződésben a vételárat forintban határozták meg, amely összeget a bérlet (lízing) tárgyát képező többi eszköz értékének, opciós vételárának CHF-ben történő meghatározása során 159,35 forintos árfolyamon 627.523,28 CHF összegben vettek figyelembe, és ezt levonva az összes eszköz 1.961.845 CHF-ben megállapított ellenértékéből, a bérelt (lízingelt) eszközök opciós vételára 1.334.321,72 CHF-ben került megállapításra. A 159,35

forintos árfolyam alkalmazásának az volt az indoka, hogy a 2008. szeptember 1-jei 147,82 forintos árfolyam időközben 2008. december 1-re jelentősen, 170,96 forintra emelkedett, amely árfolyam növekedést a felek megállapodásuk szerint 50-50 %-ban osztottak meg egymás között, és ennek megfelelően 2008. szeptember 1-jei árfolyamot az időközben bekövetkezett árfolyam növekedés 50 %-ával emelve 159,30 forintos árfolyamban egyeztek meg a vételárának CHF-re történő átszámításakor. A bérleti díj CHF-ben történő meghatározását az tette indokolttá, hogy az eszközök ellenértékének időben elhúzódó kifizetése ne eredményezzen a felperesre nézve előnyt, az alperesre nézve hátrányt.

Alperes véleménye szerint egyértelműen megállapítható, hogy a havi bérleti (lízing) díj meghatározására az eszközök 1.334.321,72 CHF opciós vételárának felosztásával került sor havi 53.125,99 CHF + áfa összegben. Kétségtelen, hogy ez az összeg a szerződésben rögzített két éves futamidő alatt csak 1.275.023 CHF-et tesz ki, ennek oka, hogy a különbözeti összeg az a maradványérték, amelyet a kifizetett bérleti (lízing) díjon felül az opciós vételár kiegyenlítése érdekében a futamidő lejártával felperes fizetni tartozott volna. A bérleti díjban született megállapodás megfelel a szakmai szabályoknak. Ez a konstrukció egyértelműen a felperes számára kedvező, mert nem kellett azonnal kifizetnie a ... teljes vételárát, nem kellett bankot bevonnia az ügyletbe, ami csökkentette költségeit, továbbá a lízingdíjat költségként számolhatta el.

Alperes véleménye szerint miután a megismételt eljárásban felmerült újabb bizonyítékokra is figyelemmel egyértelműen megállapítható, hogy a bérelt (lízingelt) eszközök havi díjának meghatározása a CHF-ben megállapított opciós vételár felosztásával történt, továbbá, hogy a szerződés alapján 24 hónap alatt fizetendő bérleti (lízing) díjak összege nem éri el az eszközök CHF-ben meghatározott opciós vételárát, a Fővárosi Ítéltábla részítéletében a megismételt eljárásra adott iránymutatásból következően a bérleti (lízing) díj feltűnő értékaránytalanságára alapított megtámadási kifogás elbírálása körében nincs szükség szakértői bizonyítás lefolytatására, enélkül is megállapítható, hogy nem áll fenn feltűnő értékaránytalanság. A felek által a szerződésben CHF-ben meghatározott díjak minden alapot nélkülöző forintra konvertálásával felperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy e díjak összege magasabb az eszközök forintban meghatározott vételáránál. A bérleti (lízing) díj feltűnő értékaránytalanságára hivatkozással előterjesztett megtámadási kifogás azért sem lehet eredményes, mert felperes azt követően, hogy megtámadási joga megnyílt, a bérleti szerződés alapján a 2009. február-májusi időszakra kiszámlázott 49.776.293 forint bérleti díjtartozása tekintetében az adóhatóság előtt jegyzőkönyvben rögzített írásbeli tartozáselismerő nyilatkozatot tett, ami a bérleti szerződés írásbeli megerősítését jelenti, ily módon a Ptk. 236. § (4) bekezdésére figyelemmel a felperes megtámadási jogának megszűnését eredményezi, ezért megtámadási jogát felperes kifogás útján sem gyakorolhatja.

Alperes véleménye szerint továbbá a perben rendelkezésre álló bizonyítékok, így különösen ... korábban már hivatkozott 2008. november 5-i e-mailje és a ... Ügyvédi Iroda tagjának ugyancsak már hivatkozott 2010. február 9-i levele, valamint a tanúvallomások és a felek képviselőinek nyilatkozata alapján az is aggálytalanul megállapítható, hogy a ... vételárát - a bérleti (lízing) díj összegét is ideértve - a felek tudatosan, egyetértőleg, a lényeg és a részletek ismeretében, minden részletre kiterjedő egyeztetést követően rögzítették CHF-ben, a bérleti (lízing) díj tekintetében a felperes közös tévedésre hivatkozása önmagában ezért is nyilvánvalóan alaptalan.

A közös tévedésre alapított megtámadási kifogás azért sem lehet megalapozott, mert alperes konzekvens magyarázattal szolgált arra, hogy a ... vételárának CHF-ben történt meghatározásakor a bérelt (lízingelt) eszközök opciós vételára miatt, milyen módon került 1.334.321,72 CHF összegben megállapításra. E körben a felek együttműködését és egyetértését önmagában a CHF-ben megállapított opciós vételár szerződésbe foglalásának ténye bizonyítja. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy az előadottak szerint kölcsönösen és egybehangzóan elfogadott bérleti (lízing) díjból felperes két havi díjat a szerződés felmondását megelőzően megfizetett, további négy havi

díjra nézve pedig a már előadottak szerint az adóhatóság előtt fizetési kötelezettségét írásban elismerte, majd pedig ezt a tartozást is megfizette.

A használati díjának feltűnő értékaránytalansága vonatkozásában alperes elfogadta a perben kirendelt igazságügyi szakértő kiegészített szakvéleményét, véleménye szerint az aggálytalanul bizonyítja a felperesi állítások megalapozatlanságát. Egyebekben utalt arra is, ... felperesi igazgatósági tag által a megismételt eljárásban történt meghallgatása során előadottak is bizonyítják azt, hogy a használati díj megfelelőségének felperesi mérlegelése során a meghatározó szempont nem a piaci árhoz viszonyított értékarányosság, hanem az volt, hogy a ... üzemeltetésével elérhető kalkulált bevételek figyelembevételével meghatározott hozamelvárások az adott használati díjak mellett teljesíthetőek-e. Erre tekintettel pedig a használati díj esetleges feltűnő értékaránytalansága sem szolgálhatna alapul a szerződés feltűnő értékaránytalanság címén történő eredményes megtámadására, illetve a megtámadási jog kifogás útján történő eredményes gyakorlására, amint az egyebekben a Fővárosi Ítéltábla részítéletében foglaltakból is következik.

Alperes hangsúlyozta azt is, a használati díjának meghatározása során arra is figyelemmel voltak, hogy az kellően ösztönözze felperest a szerződésszerű teljesítésre, mivel a használati díj fizetési kötelezettség felperest kizárólag annak következtében terhelte, ha szerződésszegést követ el, a bérleti (lízing) díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget. Ez a körülmény is aggályossá teszi e körben a felperes feltűnő értékaránytalanságra hivatkozását.

Alperes utalt arra is, valótlannul állítja felperes azt, hogy a nettó vételárába a bruttó bérleti díjak kerültek beszámításra, alperes ugyanis a vételáránál is bruttó összeggel számolt, amit a 2010. január 22-én kelt elszámolás bizonyít.

Felperes állította, az alapeljárásban és a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeképp rendelkezésre álló bizonyítékok együttes mérlegelése alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a bérleti szerződés megkötésekor a felek egybehangzó szerződéses akarata arra irányult, hogy a bérlet tárgyát képező eszközök havi bérleti díja azok 190.000.000 forintban meghatározott értékének a bérlet 24 hónapos időtartamára történő elosztásával kerüljön meghatározásra, a szerződésben az ily módon megállapított bérleti díj CHF-re átszámított összege szerepeljen, és a CHF-ben ily módon meghatározott havi bérleti díj a teljesítés esedékessége időpontja szerinti aktuális árfolyamnak megfelelő forintösszegben kerüljön megfizetésre.

Kétséget kizáróan megállapítható az is, hogy a felek a végleges szerződésben eltértek az alperes által hivatkozott 2008. októberi előszerződéstől, amelyben a teljes ... vételárát CHF-ben határozták meg. Az előszerződésben foglaltakkal szemben ugyanis felperes kizárólag at vásárolta meg, mégpedig 100.000.000 forint vételárért, ily módon tehát az előszerződésben kölcsönösen elfogadott konstrukció az 1.961.845 CHF-ben meghatározott vételár vonatkozásában is érvényét veszítette. Nem lehet kétséges továbbá a bizonyítékok alapján az sem, hogy a bérleti szerződésben CHF-ben feltüntetett bérleti díj nem felel meg a szerződés időpontjában irányadó forintárfolyamnak, hanem attól a felperes terhére jelentősen eltér.

Mindezekkel szemben a megismételt eljárásban alperes nem tudta bizonyítani azt az állítását, hogy a bérleti díj CHF összegét a bérleti szerződésben a felek az általa előadottak szerint határozták meg, sem azt, hogy a bérelt eszközök opciós vételára a felek közös megegyezésével a 190.000.000 forint + áfa helyett 1.334.321 CHF + áfa összegben került meghatározásra. Az alperes által a megismételt eljárásban előterjesztett különféle „kreatív” számszaki levezetések ezen alperesi állítások bizonyítására nem alkalmasak. Arra nézve, hogy a bérelt eszközök bérleti díja, illetve opciós vételára alperesi előadás szerinti CHF-re konvertálása tárgyában kik között, milyen számítások alapján, milyen árfolyamon jött létre konszenzus, semmiféle bizonyíték nem áll rendelkezésre. Ugyanakkor a felperes által 19/F alatt csatolt e-mail tartalmából, továbbá a felperesi oldalon a szerződések megkötése során közreműködő ügyvédi iroda 6. sorszám alatt csatolt összefoglalójából és a megismételt eljárásban meghallgatott tanúk vallomásából aggálytalanul megállapítható, hogy a

bérleti szerződésben szereplő CHF összegeket ... határozta meg, ugyanakkor sem az okiratokat szerkesztő ügyvéd, sem az egyeztetések során a felperes részéről eljáró ... és ... nem ellenőrizte a vételár devizára történő átszámítását, feltételezhetően azért, mert kommunikációs hiba miatt abban a tévedésben voltak, hogy a deviza számítást a másikuk kontrollálta.

Mindebből az következik, hogy a bérleti díj számítási hiba, elírás, azaz közös tévedés folytán került meghatározásra a szerződéskötés időpontjában irányadó árfolyamtól a felperes terhére jelentősen eltérő CHF összegben, amely eltérés figyelembevételével felperesnek nincs bérleti díj hátraléka, hanem túlfizetésben van, hiszen a bérleti szerződésben szereplő havi 53.125,99 CHF-el szemben a szerződés érvényesen havi 44.328 CHF + áfa bérleti díjjal tekinthető csak érvényesen létrejöttnek. Ezért elsődlegesen a Ptk. 210. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozással a Ptk. 236. § (3) bekezdése alapján közös tévedésre hivatkozással előterjesztett megtámadási kifogás folytán van helye a viszontkereset elutasításának. Ezzel összefüggésben felperes arra is utalt, a megismételt eljárásban megtámadási okként kifogás útján érvényesített közös tévedést jogi képviselőjének az alapeljárásban született ítélet elleni fellebbezések folytán indult másodfokú eljárás során 2012. május 21-én kelt előkészítő iratában foglalt számításból ismerte fel.

Arra az esetre, ha a közös tévedés címén utóbb előterjesztett megtámadási kifogást az elsőfokú bíróság megalapozatlannak találná, a bérleti díj feltűnő értékaránytalanságának megállapításával összefüggésben felperes a Fővárosi Ítéltábla részítéletében foglaltakra utalva szakértői bizonyítás lefolytatását tartotta szükségesnek.

A havi 4.167.000 forint használati díja feltűnő értékaránytalanságának vizsgálata körében lefolytatott szakértői bizonyítás eredményét felperes nem fogadta el, az igazságügyi szakértői véleményt annak kiegészítésével együtt sem tartotta alkalmasnak arra, hogy az ítélet alapjául szolgáljon. A szakvéleménnyel szembeni kifogásait részletesen ismertetve egyebek mellett hangsúlyozta, a kiegészített szakvélemény szerint reális piaci használati díjnak minősülő havi 6.363.440 forint megfizetése a perbeli szerződés szerinti 2 éves időtartamra azt eredményezné, hogy a felek kölcsönös megállapodása szerint 100.000.000 forint értékű ...gépert 152.722.560 forint használati díj fizetési kötelezettsége keletkezne felperesnek, ami nyilvánvalóan irreálisan magas. A szakvélemény aggályosságát bizonyítja az is, hogy a havi bérleti díjak és használati díjak együttes figyelembevételével felperesre 2 év alatt összesen 388.000.000 forint fizetési kötelezettség hárult volna, miközben a teljes ... mindössze 290.000.000 forint értéket képviselt.

Felperes kiemelte továbbá, a perbeli jogügylet folytán összesen 191.799.140 forintot teljesített alperesnek vételár és bérleti díj jogcímén, ugyanakkor a ... egésze visszakérült az alpereshez, így módon alperes amellest, hogy 191.799.140 forint tiszta hasznót realizált, a 290.000.000 forint értékű ... tulajdonjogával is rendelkezik. A már elért alperesi nyereség további 17.625.685 forint bérleti díjjal történő kiegészítése minden jogi és ténybeli alapot nélkülöz.

Az elsőfokú bíróság 2014. szeptember 29-én meghozott 15.G.40.146/2012/71. számú ítéltével felperest az alperes részére 17.625.608 forint és annak 2010. január 23-tól, féléves időszakonként, a naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékaival növelt mértékű késedelmi kamata, valamint 1.264.160 forint + áfa perköltség megfizetésére kötelezte.

Az ítélet indokolása szerint a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az volt megállapítható, hogy 2008. október 7-től a felek akarata devizaalapú elszámolásra, illetőleg a teljes ... 1.961.845 CHF + áfa összegben kölcsönösen elfogadott vételárának a későbbi feltételek szerinti megfizetésére irányult. Ezt az árat és elszámolási módot tartotta fenn alperes novemberi ajánlata, amit kiindulási alapként elfogadva, ahhoz igazodva dolgozta ki felperes a szerződéstervezeteket.

Egyértelműen megállapítható az is, hogy a perbeli megállapodások egymással összefüggének, és a teljes ... 1.961.845 CHF + áfa vételárához kapcsolódnak, amiből az következik, hogy bár a vonatkozásában létrejött adásvételi és opciós jogot biztosító szerződésben a felek a vételárat annak azonnali kifizetése miatt forintösszegben határozták meg, a devizaalapú elszámolás nem változott

meg, a vételárát a felek az annak megfelelő CHF összegben vonták le a teljes ... értékéből. Ellenkező esetben értelmezhetetlenek és fölöslegesek lennének a fennmaradó 5 eszközre megkötött bérleti (lízing) szerződésben és az azzal összefüggő opciós jogot biztosító megállapodásban a bérleti díjjal, valamint az opciós árral kapcsolatos devizarendelkezések.

Kétségtelen, hogy ezek a szerződések sem a számítások levezetését, sem a bennük lévő számszaki adatoknak a adásvételi szerződéshez való viszonyát nem határozták meg egyértelműen, ugyanakkor a szerződésekből a lényeges feltételek tekintetében a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozata kiolvasható, figyelemmel arra is, hogy a felperes képviselőjében eljáró ... és ... perbeli meghallgatásaik során következetesen úgy nyilatkoztak, a szerződéskötés előtt szakértőket bevonva hasznalapú számításokat végeztek, az elérhető bevétellel kalkuláltak, amely adatokhoz viszonyítva a havi használati díj és a havi bérleti díj is vállalható, reális díj volt, azok összegét kitermelhetőnek tartották; az adatok ismertek és elfogadottak voltak, azokat nem vitatták; a szerződéseket az általuk megbízott ügyvédi iroda dolgozta ki, számukra a rendelkezések egyértelműek és vállalhatóak voltak, azokat elfogadták; amíg tudtak, a számlákra teljesítettek is. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a megállapodások kidolgozására a felperes azon kérése szerint került sor, hogy an kívüli eszközök vételárát csak két év alatt tudja kifizetni. Ezért kellett a többi eszköz bérleti (lízing) díja és opciós ára kifizetési feltételeit a fennmaradó 1.334.321,72 CHF vételárból kiindulva meghatározni, amelynek során a felek még a devizaárfolyam változására is figyelemmel voltak, a számlázás és az opciós elszámolás a változó árfolyamra tekintettel történt. Annak ellenére továbbá, hogy arra már csak az alperes emlékezett, az árfolyam különbözet felezésével kapcsolatos alperesi számítás is logikus.

Mindezekre tekintettel megállapítható, a szerződés megkötésekor a felek nem voltak közös tévedésben és a szerződést nem is közös téves feltevésre alapítottnak kötötték meg, figyelemmel arra is, hogy az okiratokat ügyvédként szerkesztő ... tanúvallomása is azt támasztja alá, a felek egyeztettek az összegekről, a felek által meghatározott összegeket írta be a megállapodásokba. A felek közös tévedése a bérleti díjak tekintetében azért sem állapítható meg, mert a felperes olyan számításokkal kívánta alátámasztani a tévedés tényét, amelyek háttérben az utólagos árfolyamváltozások álltak. A felperes felvetései egyébként is csak számítási tévedésként értelmezhetők.

Egyebekben a közös tévedés azon okból sem állapítható meg, hogy a kikötött bérleti (lízing) díj a felperes érdekét szolgálta, hiszen annak ellenére, hogy lízingkonstrukció esetén a lízingdíjak együttes összege a használat ellenértékének elszámolása folytán köztudomásúan meghaladja a vételárát, a perbeli esetben a bérleti díjak együttes összege alacsonyabb az 1.334.321,72 CHF opciós vételárnál. Tévedés akkor állna fenn, ha a szerződéses díjnál magasabb összegben került volna megállapításra a bérleti díjak együttes összege. A bérleti díj tekintetében a Ptk. 210. § (3) bekezdésére alapítva előterjesztett felperesi megtámadási kifogás ezért nem vezethetett eredményre. A feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással előterjesztett megtámadási kifogást vizsgálva az elsőfokú bíróság kifejtette, felperes a 2010. április 8-án kelt APEH jegyzőkönyv szerint a perbeli bérleti szerződés alapján fennálló bérleti díj fizetési kötelezettségéből eredő 49.776.293 forint bérleti díjtartozását elismerte, amely tartozáselismerést felperes a jegyzőkönyvben rögzítetten megerősítette. Ezzel a nyilatkozatával a havi bérleti díj összegét felperes utólag megerősítette, a bérleti díjra vonatkozó szerződéses rendelkezések tekintetében ezért a felperes megtámadási joga megszűnt, ezért e szerződéses rendelkezést feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással már kifogás útján sem támadhatja eredményesen. Egyebekben a megtámadási kifogás érdemben is megalapozatlan, tekintettel arra, hogy a felek szerződéses szabadságának részét képezi, hogy olyan mértékű bérleti díjban állapodhassanak meg, aminek 24-szeres összege a szerződéskötés idején érvényes árfolyam szerint az opciós ár alatt marad, amint arra az alperes hivatkozott. Az a tény, hogy az árfolyam később jelentősen megemelkedett, a megtámadásra nem szolgálhat alapul, hiszen

ebből a szempontból a szerződéskötés időpontja szerinti körülményeknek van jelentősége, ugyanakkor ezt a kockázatot a felperes vállalta.

A használati díjának feltűnő értékaránytalanságára hivatkozással előterjesztett megtámadási kifogást vizsgálva az elsőfokú bíróság a perben kirendelt igazságügyi szakértő felperesi észrevételekre figyelemmel kiegészített szakvéleményét értékelve rögzítette, a felperesi kifogásokra alapos elemzést követően egyértelmű válaszokat adó szakvélemény alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a használati díj összege nem tekinthető feltűnően aránytalannak. A már rögzített szerződéskötési folyamatra, a felperes értékelési szempontjaira, célkitűzéseire is figyelemmel továbbá az is megállapítható, hogy felperesnek a szakértő által is visszaigazolt számításába belefért a díj ilyen módon és mértékben történő meghatározása. Felperes elsősorban bevételi oldalról vizsgálta a díjat, és nem a vételáron felül értékelte azt, a használati díjnak a vételárhoz viszonyított aránytalanságára csak utólag hivatkozik. Mindezekre tekintettel a felperes feltűnő értékaránytalanságra hivatkozása számszaki megalapozatlanságán túlmenően a jogbiztonság követelményére figyelemmel sem vezethetett eredményre.

A perköltség vonatkozásában a Pp. 78. § (1) bekezdésében és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-ában foglaltakra utalva az elsőfokú bíróság rögzítette, alperest megilleti a lerótt 900.000 forint viszontkereseti illeték és a 11.560. forint előlegezett tanúköltség, míg felperes igényt tarthat az 1.410.000 forint fellebbezési illetékre, így módon alperest a felperessel szemben 498.440 forint fizetési kötelezettség terheli. Ugyanakkor felperes köteles megfizetni alperesnek a csatolt ügyvédi tényvázlat szerinti 10 % mértékű, 1.762.600 forint + 27 % áfa összegű ügyvédi munkadíjat, amelybe beszámítva az alperes felperes felé fennálló fizetési kötelezettségét, az alperessel szemben felperest 1.264.160 forint + áfa fizetési kötelezettség terheli.

Az ítélettel szemben a felperes fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az alperes viszontkereseti kérelmének elutasítását kérte. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte elsősorban a Pp. 252. § (2) bekezdése, másodsorban a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján. Mindezek mellett az ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésével szemben is fellebbezést terjesztett elő, az alperesnek fizetendő perköltség 230.330 forint + áfa összegre történő leszállítását kérve.

A bérleti szerződésnek a felek bérleti díj meghatározásakor fennálló közös tévedése miatti érvénytelensége körében előadta, téves és megalapozatlan az elsőfokú ítélet azon ténymegállapítása, hogy 2008. október 7-től a felek akarata deviza alapú elszámolásra, illetve 1.961.845 CHF vételár későbbi feltételek szerinti megfizetésére irányult, mert az ... alperesi képviselő megismételt eljárás során tett előadásán alapul, anélkül, hogy azt a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alátámasztanák. Az alapeljárásban ugyanis ... úgy nyilatkozott, a szerződésben „a bérleti díj összege 190 millió forintnak megfelelő svájci frankban lett meghatározva, ...a bérleti díj összegét a 190 millió forint 1/24 részeként határoztuk meg.” Az alapeljárásban ezzel egybehangzó előadást tett a felperes részéről ... is.

Az elsőfokú bíróság továbbá e körben tévesen tulajdonított jelentőséget a 2008. november 5-én kelt alperesi javaslatban foglalt szerződéses konstrukciónak, mert a végleges szerződések ettől teljesen eltérő tartalommal jöttek létre. A 2008. novemberi alperesi ajánlat csak arra szolgál bizonyítékul, hogy a svájci frank összeget ... határozta meg, azt azonban a bizonyítékok nem támasztják alá, hogy az alperesi javaslat lényegét a felperes elfogadta volna, a megkötött szerződésekből ugyanis éppen az következik, hogy felperes a javaslatot nem fogadta el.

Az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a 2008. október 7-én módosított előszerződés megghiúsult, abból a végleges szerződések megkötésére nézve a felekre semmilyen kötelelem nem hárult, így őket az előszerződésben megjelölt svájci frank összeg sem kötötte. Ezt támasztja alá, hogy az előszerződéstől teljesen eltérő tartalommal kötötték meg a végleges adásvételi szerződéseket, a vételárát forintban határozták meg, továbbá, hogy az előszerződés megghiúsulása folytán felperes a foglalat elvesztette. Nyilvánvaló ugyanis, hogy amennyiben a 2008. december 1-jén megkötött szerződéseket a felek az 1.961.845 CHF vételárat tartalmazó előszerződés „folytatásának” tekintették volna, az 5.000.000 forint foglalat beszámításra került volna felperes javára az előszerződés rendelkezéseinek megfelelően.

Annak bizonyítására, hogy a bérlet eszközök havi 53.125,99 CHF bérleti díját a felek az alperes által állított 1.961.845 CHF vételárból kiindulva határozták meg, a megismételt eljárásban alperes által előterjesztett, egymásnak is ellentmondó számítások egyike sem alkalmas. Az alperes által 2014 szeptemberében előterjesztett utolsó számítás, amely szerint a 100.000.000 forint vételára az alperes által állított árfolyam alku eredményeként irányadó 159,3 forint CHF árfolyamon számítva 627.523,28 CHF-nek felel meg, matematikailag téves, mert ezzel az árfolyammal számolva a ...gép 100.000.000 forint vételára 627.766,39 CHF, amely összeg 1.961.845 CHF-ből történő kivonásának eredményeként az opciós ár az alperes által tévesen kreált 1.334.321,72 CHF összeggel szemben 1.334.098,61 CHF. Az elsőfokú bíróság azonban e számszaki levezetés ellenőrzését elmulasztotta.

Azt az alperesi állítást, hogy a bérleti díjat a felek az 1.961.845 CHF vételárból kiindulva határozták meg, dr. ... és ... tanúk megismételt eljárásban tett vallomása, valamint ... és ... megismételt eljárásban rögzített tanúvallomása is cáfolja. E vallomásoknak a per egyéb adataival történő összevetése alapján megállapítható, hogy a CHF összegeket ... határozta meg anélkül, hogy azt bárki ellenőrizte volna. Az elsőfokú bíróság azonban ezeket a tanúvallomásokat is teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, illetve iratellenesen rögzíti ítélete indokolásában azt, hogy ... tanú megerősítette, hogy felek egyeztettek az összegekről. Ezzel szemben a tanú azt adta elő, nem tud nyilatkozni arra, hogy ezeket az összegeket ki találta ki, az ügyvédek számára az összegek nem lényegesek, ezeket a részleteket a felek határozták meg.

Mindezek mellett ki kell emelni, hogy ... és ... alapeljárásban tett vallomásaiból az következik, hogy a 190.000.000 forint vételár 24 hónapra történő felosztásával adódó bérleti díjat tartottak reálisnak és vállalhatóknak. Az alapeljárásban tett vallomásaikból és abból, hogy az átszámítást nem is ellenőrizték az következik, nem is észlelték, hogy az átszámítás nem felel meg a szóban egyeztetett összegeknek.

A felek alapeljárásban tett, az alapeljárásban meghallgatott tanúk vallomásaival alátámasztott egyértelmű nyilatkozatai alapján megállapítható, a felek akarata az volt, hogy a bérleti díj a bérlet eszközök 190.000.000 forint forgalmi értékének 24 hónapra történő felosztásával legyen azonos, és amennyiben a felperes él vételi opciós jogával, akkor a lízingdíjat a bérlet eszközök opciós vételára foglalja magában, amelybe beszámít a bérleti díj jogcímén teljesített összeg, ugyanakkor felperest 6 % kamatfizetési kötelezettség is terheli. A bérleti szerződés megkötésének időpontja szerinti 170,96 forintos CHF árfolyam figyelembevételével a 190.000.000 forintnak 1.111.371 CHF felel meg, amelynek 24 hónapra történő felosztásával a havi bérleti díj helyesen - az elsőfokú eljárásban felperes által tévesen megjelölt 44.328 CHF + áfa helyett 46.307,12 CHF + áfa. Ennek figyelembevételével pedig a felperes javára bérleti díj túlfizetés állapítható meg.

Miután a perben nem nyert bizonyítást, hogy a bérleti díj összegét a felek a megghiúsult előszerződésben meghatározott 1.961.845 CHF-ből kiindulva, konszenzusos árfolyamon határozták meg, megállapítható, hogy a bérleti díj havi 53.125,99 CHF összegét téves átszámítás eredményeként tartalmazza a szerződés, ilyen összegű bérleti díjban a felek között nem jött létre érvényes megállapodás.

Kirívóan téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy amennyiben a felek a CHF átszámításánál tévedtek volna, akkor a bérleti díjat a szerződésben foglaltaknál magasabb összegben kellett volna megállapítaniuk, nem nyert bizonyítást, hogy a bérleti díj opciós vételár részt is tartalmazott volna. Logikátlan az elsőfokú bíróság azon ítéleti okfejtése, hogy amennyiben a felek nem az előszerződésben szereplő 1.961.845 CHF + áfa összegből indultak volna ki, úgy értelmetlenek lennének a bérleti díjjal és az opciós árral kapcsolatos devizarendelkezések. A felek egybehangzó nyilatkozatai szerint ugyanis a teljes ... értékét 290.000.000 forintban vették figyelembe. Felperes at 100.000.000 forint + áfa összegért megvásárolta, a fennmaradó eszközök 190.000.000 forint értékére kötötték a felek a bérleti szerződést, és külön okiratban az opciós vételi szerződést. A logika szabályainak az felel meg, hogy a bérlet eszközökre vonatkozó felperesi pénzbeli köteleket érintően volt szükséges a svájci frankra történő átváltás, a felek és a tanúk alapeljárásban tett nyilatkozatai is ezt támasztják alá.

A bérleti díjak felperesi teljesítésének nincs különösebb jelentősége, tekintve, hogy a pénzügyi műveleteket felperes külön szervezeti egysége végzi.

A bérleti díj feltűnő értékaránytalanságával összefüggésben felperes azt hangsúlyozta, az adóhatóság által lefoglalt alperesi követelést felperes az adóhatósági eljárásban elismerte és megfizette, ezt a részítéletében az ítélet tábla is rögzítette, ugyanakkor nem tekintette olyan alperesi magatartásnak, amely megszüntette felperesnek a bérleti díj feltűnő értékaránytalansága miatti megtámadási jogát. A felperesi tartozáselismerés nem is értelmezhető ekként, tekintettel arra, hogy a felperes felszámolásának elkerüléséhez ez a nyilatkozat feltétlenül szükséges volt, a nyilatkozatot egyébként is a felek szerződéseit készítő ügyvédi iroda vezetője tette. A nyilatkozatból egyébként a bérleti díjra vonatkozó megtámadási igény érvényesítéséről lemondó szándék sem tűnik ki.

Mindezek mellett az APEH jegyzőkönyv 2010. április 8-i felvétele időpontjában az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 26. § (3) bekezdése úgy rendelkezett, a tartozás kiegyenlítése nem minősül tartozáselismerésnek, a teljesítés polgári peres eljárásban történő visszakövetelését nem zárja ki. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a bérleti díj tartozás elismerését úgy értékelte, hogy azzal felperes megerősítette a havonta kiszámlázott bérleti díj összegét, ezért megszűnt az a joga, hogy feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással megtámadja a szerződés bérleti díjra vonatkozó rendelkezését.

Miután a perben a már kifejtettek szerint nem nyert bizonyítást, hogy a bérlet eszközök bérleti díjának meghatározására az eszközök 190.000.000 forint vételárának 24 hónapra történő felosztásával került sor, a Fővárosi Ítélet tábla részítéletében foglalt iránymutatásnak megfelelően az elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna a felperes által indítványozott szakértői bizonyítás lefolytatását annak tisztázása érdekében, hogy a megállapított bérleti díj feltűnően értékaránytalannak minősül-e vagy sem. Ennek elmulasztása olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az ítéletnek a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül történő hatályon kívül helyezését eredményezi.

A használati díja feltűnő értékaránytalanságával összefüggésben felperes elsősorban azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a perben beszerzett ellentmondásos, az összehasonlító adatok tekintetében kiegészítésre szoruló, ezért az ítéleti döntés megalapozására alkalmatlan igazságügyi szakértői véleményt elfogadva jutott arra a következtetésre, hogy nem áll fenn feltűnő értékaránytalanság. Azokat fenntartva lényegében megismételte a szakvéleménnyel szemben az elsőfokú eljárásban felhozott aggályait. Kiemelte az alperes által az alapeljárásban a bérleti díjhátralékról (2011. október 27-én) csatolt táblázat adataiból megállapíthatóan a bérlet eszközökért fizetendő, svájci frankban meghatározott bérleti díj forintban átlagosan havi 12.000.000 forint volt, amihez hozzáadva a havi 4.167.000 forint használati díját, a ... átvételéből adódóan a felperest terhelő havi fizetési kötelezettség összesen 16.167.000 forint, ami 24 hónapra vetítve 388.000.000 forintot tesz ki. Ez nyilvánvalóan aránytalan, tekintettel arra, hogy a ... értékét a felek 290.000.000 forintban fogadták el.

Mindezek tükrében megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon sommás következtetése, hogy a felperes értékelési szempontjaira, célkitűzéseire figyelemmel a számításba belefért a használati díj ilyen módon és mértékben történő meghatározása.

Felperes továbbá változatlanul állította, miután at bruttó 120.000.000 forint vételárért vásárolta meg alperestől, annak opciós, visszavásárlási ára pedig úgy került meghatározásra, hogy a havi 4.167.000 forint használati díj, továbbá az áfával együttesen bruttó összegben számított hátralékos bérleti díj a nettó 100.000.000 forint vételárból került beszámítással levonásra, felperest a ...gép vételárának részét képező 20.000.000 forint áfával azonos összegű hátrány érte, ami minden körülménytől függetlenül is meghaladja az alperes 17.625.685 forint követelését. A viszontkereset ezért sem lehet megalapozott.

Arra tekintettel továbbá, hogy felperes a jogügylet folytán vételár jogcímén 120.000.000 forint, bérleti díj jogcímén 71.799.140 forint, azaz mindösszesen 191.799.140 forint összeget teljesített, miközben az alperest a 290.000.000 forint értékű ... tulajdonjoga teljes egészében megilleti anélkül, hogy azért ellenértéket kellett volna teljesítenie, az alperes kiemelkedő üzleti hasznának további 17.625.685 forint bérleti díja és kamataival való növelése minden jogi és ténybeli alapot nélkülöz. Az alperes javára ügyvédi munkadíjként megállapított 1.264.160 forint perköltséget felperes arra hivatkozással tartotta eltúlzottnak, hogy a megismételt eljárásban az utolsó tárgyaláson alperes az IM rendelet alapján kérte munkadíja megállapítását, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján pedig a pertárgy értékére tekintettel alperes ügyvédi munkadíjként 728.770 forint + áfa összegre jogosult, amelybe ugyanakkor be kell számítani a felperes javára meghatározott 498.440 forintot. Így felperest 230.330 forint + áfa perköltség fizetési kötelezettség terheli.

Alperes csatlakozó fellebbezésében a javára megítélt perköltség 3.424.160 forintra történő felemelését, továbbá ebből 2.512.600 forint ügyvédi munkadíj után felperes áfa fizetésére kötelezését is kérte.

Előadta, a viszontkereset vonatkozásában pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viselni tartozik felmerült perköltségét, így a Fővárosi Ítéltábla részítéletében a hatályon kívül helyezett rész vonatkozásában megállapított 1.410.000 forint jogorvoslati illetékből és 750.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló költségeit, ugyanakkor perköltségként köteles megtéríteni alperesnek a 900.000 forint viszontkereseti illetéket, a 11.560 forint előlegezett tanúkölséget, az elsőfokú eljárás 1.762.600 forint összegű ügyvédi munkadíját, továbbá a Fővárosi Ítéltábla részítéletében 750.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjat, mindösszesen 3.424.160 forintot, valamint ebből 2.512.600 forint ügyvédi munkadíj után az áfát. Az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen állapította meg a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét, az alperes javára a Fővárosi Ítéltábla részítéletében másodfokú perköltségként megállapított 750.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat figyelemmel kívül hagyta. E részében ezért az ítélet csatlakozó fellebbezés szerinti megváltoztatásának van helye.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezésével nem érintett részében az ítélet helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla részítéletében foglaltakra utalva hangsúlyozta, a bérleti díjhátralék megfizetésére irányuló viszontkereseti kérelme vonatkozásában az elsőfokú eljárás megismétlése elsősorban annak vizsgálata érdekében vált szükségessé, hogy a bérleti (lízing) szerződés tárgyát képező eszközök havi bérleti díja ezen eszközök felek által kölcsönösen elfogadott vételárának a bérlet időtartamára történő felosztásával, vagy más módon került meghatározásra. A megismételt eljárásban a felperes által csatolt új okirati bizonyítékok, így a ... Ügyvédi Iroda által a felperes vezetőinek küldött 2010. február 9-én kelt összefoglaló jelentés, valamint a korábbi II. rendű alperes, ... 2008. november 5-én kelt, ...nak címzett e-mailjében foglaltak alapján kétséget kizáróan

megállapíthatóvá vált, hogy a felek a szerződés előkészítése szakaszában CHF-ben történő elszámolásra tértek át, és - nem vitásan - ezen áttéréshez igazodóan határozták meg az eszközök vételárát 1.961.845 CHF + áfa, a lízingelt eszközök vételárát 1.334.321,72 CHF + áfa, a havi bérleti díjat 53.125,99 CHF + áfa összegben. Ezen okiratok alapján továbbá az is aggálytalanul megállapítható, hogy a bérleti (lízing) díjak teljes összege alatta marad a bérelt eszközök egyetértéssel meghatározott vételárának, ami egyúttal azt is jelenti, hogy nem minősül feltűnően aránytalanoknak. E körben ezért az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok és a Fővárosi Ítélőtábla részítéletében adott iránymutatás megsértése nélkül mellőzte a felperes által indítványozott szakértői bizonyítás elrendelését.

Alperes kiemelte, felperes saját magának mond ellent fellebbezésében, amikor ... alapeljárásban tett nyilatkozatát idézi. Ez a nyilatkozat ugyanis a felperes állításával szemben éppen azt bizonyítja, hogy a bérleti díj összege svájci frankban került meghatározásra.

A felperes továbbá, miközben a bérleti díj megállapításával kapcsolatos alperesi levezetést téves kreációnak minősíti, a megismételt elsőfokú eljárás során 2013 februárjában 4. sorszám alatt előterjesztett előkészítő iratában még maga is azt állította, hogy a bérleti díj a vételár 24 részre történt felosztásával került kialakításra, és csak 2013. szeptemberi 26. sorszámú összegző iratában állította ezzel ellentétesen azt, hogy a bérleti díj nem az eszközök vételárának 24 hónapra történő felosztásával alakult ki.

Egyebekben felperes olyan számszaki eltérésekre hivatkozik, amelyek mértéke elhanyagolható, amennyiben azt is figyelembe vesszük például, hogy a vételárának CHF-re konvertálásánál figyelembe vett HUF/CHF árfolyamnak a szerződésben rögzített aktuális értéke napon belüli volt, így néhány ezrelék bizonytalanság van aközött az árfolyam között, amivel a felek 2008. december 1-jén elszámoltak, és aközött, ami a jelen perben figyelembe vehető, az MNB honlapjáról leolvasó napi záró árfolyam. Ezeket a körülményeket is figyelembe véve látható, hogy a felek által alkalmazott, és a megállapodásban figyelembe vett 159,35663 HUF/CHF árfolyam, illetve az MNB adatai alapján utólag kikalkulálható 159,39 HUF/CHF árfolyam mint számtani közép között 0,034 különbség mutatkozik, ami az összegek nagyságából eredően valóban eredményezhet némi eltérést, számszakilag azonban mégsem minősíthető lényegesnek, és nem teszi kétségessé azt, hogy a felek kompromisszumos elszámolási árfolyamot állapítottak meg, tehát a bekövetkezett árfolyamváltozás hatásait közösen viselték. Az a körülmény ugyanis, hogy a felek kifejezetten a napon belüli árfolyammal kalkuláltak, önmagában igazolja nemcsak a felek egyetértését, hanem együttműködését is a szerződés feltételeinek rögzítésében. Azt tehát, hogy az adott svájci frank összegből 100.000.000 forint levonása után mennyi marad, a felek egyetértésben és együttműködésben állapították meg. Későbbi fizetések is ezen megállapodott értékek figyelembevételével történtek. A fellebbezés iratellenes megállapításával szemben az ítélet nem tartalmazza azt, hogy amennyiben a felek a svájci frank átszámításánál tévedtek volna, akkor a szerződéses bérleti díjnál magasabb összeget kellett volna megállapítaniuk. Az ítéletben kizárólag az szerepel, hogy az aggály nélküli logika és az ezt alátámasztó tények alapján elvégzett számítás szerint a bérleti díjak összege alatta marad a lízingelt eszközök szerződéses vételárának, azaz a felperesnek két év alatt bérlet címén kevesebbet kellett fizetnie a lízingelt eszközökért, mintha a szerződéskötést követő napon a vételárát egy összegben megfizette volna.

A fellebbezéssel foglaltakkal szemben a bérleti díj feltűnő aránytalansága körében felperes megalapozatlanul vitatja azt, hogy az APEH előtt tett nyilatkozata a szerződés megerősítésének tekintendő, így megtámadási jogának elenyészését eredményezte. A közokiratba foglalt nyilatkozat ugyanis tartalmi és alaki szempontból egyaránt megfelel a szerződés megerősítéseként értelmezhető nyilatkozatoknak. Kétségtelen, hogy a felszámolási eljárásban történő teljesítés nem tekinthető a követelés elismerésének, a megerősítő nyilatkozat megtétele idején azonban még fel sem merült, hogy alperes felszámolási kérelmet terjesztene elő, így a nyilatkozat megtétele időpontjában a felperes által hivatkozott kényszerről nem lehetett szó.

A használati díja vonatkozásában alperes kiemelten utalt elsősorban a Fővárosi Ítéltábla részítéletében foglalt azon megállapításra, hogy amennyiben a használati díj össze feltűnően magasnak (aránytalan) bizonyulna, az önmagában nem eredményezheti a szerződés érvénytelenségét, mert a felek egyező akarattal a piacinál magasabb összegben is megállapodhatnak. Hangsúlyozta továbbá azt is, a ... használati díja a felperes szerződésszegése esetére került megállapításra, vagyis kizárólag a felperes magatartásától függött, hogy a szerződésszegés esetére rögzített elszámolási összeg alkalmazásra kerül vagy sem. Mindezekből az következik, hogy a használati díjat mint elszámolási összeget a per szempontjából nem a mértéke alapján kell és lehet megítélni, hanem arra figyelemmel, hogy azt felperes saját szerződésszegése esetére vállalta megfizetni, ha úgy tetszik kárátalány címén.

Arra figyelemmel továbbá, hogy felperes pernyertessége esetén használati díj címén a maga számára 2,6 millió forint megfizetését tartotta volna méltányosnak, a kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel a használati díj abban az esetben sem minősülne feltűnően aránytalan, ha nem kárértékesi átalányként került volna megállapításra, illetve ha a perben kirendelt szakértő nem minősítette volna a figyelembe vehető piaci értékkel arányosnak.

A felperes szakértői véleménnyel kapcsolatos kifogásai is megalapozatlanok, tekintettel arra, hogy a szakértő a neki feltett valamennyi kérdésre hiánytalanul választ adott, továbbá arra, hogy felperes fellebbezésében anélkül vitatja a szakértői vélemény megalapozottságát, hogy megjelölné, a szakvéleményt miért tartja hiányosnak, homályosnak, illetve önmagával ellentmondónak.

Az alperes végül kiemelte, az alapeljárásban 17. sorszám alatt előterjesztett, a perbeli követelés alapját képező alperesi elszámolást a következő tárgyalásról készült 24. sorszámú jegyzőkönyvből megállapíthatóan a hozzá intézett kérdésre kifejezetten elfogadta, majd ezen közokiratba foglalt nyilatkozatát a megismételt eljárásban is fenntartotta. E nyilatkozatok a felperest kötik, így az alperesi elszámolást ezen okból sem teheti már vitássá.

A felperes fellebbezése megalapozatlan, az alperes csatlakozó fellebbezése megalapozott az alábbiak szerint.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla részítéletében foglalt iránymutatásnak megfelelően járt el, az abban foglaltak szerint szükséges bizonyítást lefolytatta, és a perben rendelkezésre álló bizonyítékok eljárási szabályoknak megfelelő mérlegelésével, értékelésével helytállóan megállapított tényállásból ugyancsak helytálló jogi következtetést levonva marasztalta felperest a viszontkereset szerint.

A viszontkeresetnek helyt adó rendelkezés tekintetében a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul osztja az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett indokait, ezért azok megismétlése nélkül a fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiak rögzítését tartja szükségesnek.

A felperes két jogcímen is előterjesztett megtámadási kifogásával összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan vonta vizsgálódási körébe a perbeli szerződések megkötését megelőző tárgyalási folyamatot.

Akkor sem tévedett, amikor ennek során a felek képviselői, illetve a tanúk által az alapeljárásban, valamint a megismételt eljárásban történt meghallgatásuk során előadottakon és a 6 eszközből álló ... adásvétele tárgyában 2008. szeptember 3-án létrejött, 2008. október 7-én módosított előszerződésben foglaltakon túl a megismételt eljárásban per anyagává tett okirati bizonyítékként az alperes részéről 2008. november 5-én e-mailben megküldött javaslat, továbbá a szerződéskötést megelőző tárgyalások során a felperesi oldalon közreműködő ügyvédi iroda által összeállított összefoglaló jelentés tartalmát is figyelembe vette.

Mindezen bizonyítékokból okszerű következtetést levonva állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a ...ot alkotó eszközök adásvétele tárgyában megkötött előszerződés 2008. október 8-i módosításának időpontjától a felek akarata a CHF alapú elszámolásra irányult, a továbbiakban a teljes ... ellenértékének meghatározásakor a módosított előszerződés szerinti 1.961.845 CHF + áfa összeget tekintették irányadónak, a bérlet eszközök havi bérleti díja pedig ezen CHF-ben meghatározott összeg arányos részének a bérleti jogviszony teljes időtartamára történt felosztásával került meghatározásra.

A felperesi fellebbezésben előadottakkal szemben ezt a megállapítást - az egyéb bizonyítékok mellett - ... felperesi törvényes képviselő megismételt eljárásbeli meghallgatásakor tett azon nyilatkozata is alátámasztja, amely szerint ... alperesi ügyvezető „ötletét”, hogy a felek valutára térjenek át az elszámolásban, a felperes képviselői elfogadták, lízingben állapodtak meg, a bérleti díj egyfajta vételár részlet volt, meghatározására oly módon került sor, hogy a vételár összegét visszaosztották 24 hónapra (megismételt eljárásban 23. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 1-3. bekezdései). Ezzel ... alapeljárásban tett, a felperes által hivatkozott nyilatkozatában foglaltak sem ellentétesek, mert - amint arra az alperes is utalt - ... maga is úgy nyilatkozott „a bérleti díj összege a szerződésben 190 millió forintnak megfelelő svájci frankban lett meghatározva...” Ugyanakkor önmagában az a körülmény, hogy a vételárát, illetve az alperes javára kikötött opciós jog gyakorlása esetére az elszámolás során figyelembe veendő időszakos használati díjat a felek forintban állapították meg, nem alkalmas azon felperesi állítás alátámasztására, hogy a felek szerződéses akarata arra irányult, az eszközök havi bérleti díja a 190.000.000 forintban meghatározott vételárnak 24 hónapra történő felosztásával kerüljön meghatározásra. Ilyen következtetés egyebek mellett azért sem vonható le, mert bár kétségtelen, hogy a perbeli szerződések egymással összefüggenek, ugyanakkor az is tény, hogy a bérlet (lízing) tárgyát képező eszközök tekintetében a bérleti (lízing) díj és az opciós vételár egyaránt CHF-ben került megállapításra.

Emellett abból, hogy a teljes ... tekintetében az adásvételi szerződés megkötésére és az 1.961.845 CHF + áfa vételár megfizetésére a módosított előszerződésben meghatározott 2008. október 31-i határidő eredménytelenül eltelt, és ennek következtében az előszerződés alapján fizetett foglalót felperes elveszítette, megalapozottan nem vonható le olyan következtetés, hogy a 2008. december 1-jén megkötött szerződésekben a felek eltértek volna az előszerződés 2008. októberi módosításában az eszközök ellenértékeként megállapított 1.961.845 CHF + áfa összegtől, különös tekintettel arra, hogy az eszközök ellenértékeként ez az összeg az előszerződés szerinti szerződéskötési és fizetési határidő 2008. október 31-i lejártát követően 2008. november 5-én e-mailben küldött, a szerződéshez vezető további tárgyalások alapját képező alperesi ajánlatban is szerepel.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a szerződések kidolgozására a felperes kérésének megfelelően annak figyelembevételével került sor, hogy an kívüli többi eszköz ellenértékét felperes csak két év alatt tudja kifizetni, továbbá, hogy a lényeges feltételek tekintetében a szerződések tartalmazzák a felek konszenzuson alapuló, kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítását, a felperes által állított közös tévedés a szerződéskötéskor nem állt fenn, figyelemmel arra is, a szerződéskötést megelőzően felperes szakértők bevonásával hozamalapú számításokat is végzett és azokra alapítva döntött az adott feltételekkel e szerződések megkötéséről. Ilyen tényállás mellett a közös tévedés megállapítása azért is kizárt, mert alperes az eljárás során határozottan cáfolta, hogy bármilyen lényeges körülmény tekintetében tévedésben lett volna. A felperes által állított azon további körülmény pedig, hogy „kommunikációs hiba” miatt a szerződések előkészítése során a felperes részéről eljáró személyek egyike sem ellenőrizte a devizára történő átszámítás helytállóságát, a bérleti szerződésekben szereplő CHF összegeket, tényleges fennállta esetén sem szolgálhatna alapul tévedés címén eredményes megtámadásra, illetve

megtámadási kifogás előterjesztésére, hiszen ezt az esetleges felperesi tévedést az alperes nem okozta és nem is ismerhette fel.

A kifejtettekből következik az is, hogy miután aggálytalanul megállapítható volt, hogy a bérelt eszközök havi bérleti díja a CHF-ben meghatározott ellenértékük (vételáruk) bérleti jogviszony időtartamára történő felosztásával került megállapításra, mégpedig akként, hogy a bérleti díjak összege nem haladja meg az eszközök opciós vételárát, a bérleti díj feltűnő értékaránytalanságának megállapításával összefüggésben - a Fővárosi Ítéltábla részítéletében foglaltakra is figyelemmel - szükségtelen volt a felperes által indítványozott szakértői bizonyítás lefolytatása, így azt az elsőfokú bíróság helytállóan, az eljárási szabályok megsértése nélkül mellőzte, továbbá ugyancsak helytállóan állapította meg a bérleti díjak feltűnő értékaránytalanságára alapított megtámadási kifogás megalapozatlanságát.

A bérleti díj feltűnő értékaránytalansága körében a Fővárosi Ítéltábla a megtámadási jog megszűnése és ebből fakadóan kifogás útján történő érvényesíthetőségének kizártsága tekintetében is egyetért az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett jogi állásponttal. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli, a perbeli esetben nem pusztán arról van szó, hogy a felszámolás elkerülése érdekében felperes a hátralékos bérleti díj tartozását kiegyenlítette, hanem egyértelműen megállapítható, hogy írásba foglaltan kifejezett tartozáselismerő nyilatkozatot tett a szerződés alapján fennálló bérleti díjhátralék tekintetében, mégpedig azt követően, hogy a feltűnő értékaránytalanságra alapított megtámadás határideje már megnyílt. Ez a nyilatkozat ezért a Ptk. 236. § (4) bekezdésére figyelemmel a megtámadási jog megszűnését eredményezte.

A használati díjának feltűnő értékaránytalanságával összefüggésben az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megsértése nélkül fogadta el ítélezése alapjául a perben kirendelt igazságügyi szakértő felperesi észrevételekre figyelemmel kiegészített, a Pp. 182. § (3) bekezdése szerinti hibáktól, hiányosságoktól, ellentmondásoktól mentes szakvéleményét, és helyezkedett arra az álláspontra, hogy feltűnő értékaránytalanság a használati díjak vonatkozásában sem állapítható meg. E körben egyebekben a felperes szerződéskötés során tanúsított magatartását is helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság, és abból helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy miután a szerződéskötéskor a használati díjak utóbb hivatkozott esetleges értékaránytalanságát felperes nem tartotta lényeges szempontnak, a feltűnő értékaránytalanságra alapított kifogás a felperes által a szerződés megkötésekor lényegesnek tartott értékelési szempontok tükrében sem vezethet eredményre.

Egyebekben azt is megalapozatlanul kifogásolja felperes, hogy a bruttó bérleti díj az alperesi elszámolásban a nettó vételárba került beszámításra, figyelemmel arra, hogy a vételár is bruttó összegben került meghatározásra a bérelt gépekre kötött opciós adásvételi szerződés II.4. pontja szerint.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a viszontkereset vonatkozásában pernyertes alperest megillető perköltség összegének meghatározása során figyelmen kívül hagyta a Fővárosi Ítéltábla részítéletében az alperes javára 750.000 forint + áfa összegben megállapított másodfokú perköltséget, továbbá az alperes által csatolt díjmegállapodás alapján a pertárgy értékére figyelemmel az elsőfokú eljárásban az alperest megillető 1.762.600 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjjal szemben felperes javára számolta el a Fővárosi Ítéltábla részítéletében a felperes másodfokú perköltségének részeként felmerült 1.410.000 forint jogorvoslati illetéket, amelyet a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján pervesztessége tekintettel a felperes tartozik viselni. Az alperesi csatlakozó fellebbezést ezért a Fővárosi Ítéltábla megalapozottnak találta,

figyelemmel arra is, a rendelkezésre álló adatok alapján nem kétséges, hogy az elsőfokú eljárás vonatkozásában alperes a csatolt díjmegállapodás szerinti munkadíjra tartott igényt.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, míg a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatta és a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét a rendelkező részben foglaltak szerint felemelte.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, míg az alperesi csatlakozó fellebbezés eredményesnek bizonyult, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felperest kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból, valamint a csatlakozó fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2016. január 19.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: